

NÄYTÖSTEN KESTOT

I osa 1 tunti 22 minuuttia

väliaika

II osa 1 tunti 14 minuuttia

Aidaa esitettiin ensi kerran vuonna 1871 Kairossa,
juuri avatun Suezin kanaalin juhlistamiseksi.
Voitaisiin väittää että juuri nyt teos on erittäin osuva!

Laulettu italiaksi, tekstitys suomeksi.

AIDA

Musiikki **Giuseppe Verdi**

Libretto **Antonio Ghislanzoni**
Auguste-Edouard Marietten mukaan

Kapellimestari **Michele Marriotti**

Ohjaaja **Lotte de Beer**

ROOLEISSA:

Aida – Sondra Radvanovsky

Radamés – Jonas Kaufmann

Amneris – Elina Garanca

Amonasro – Ludovic Tezier

Ramfis – Dmitry Belosselskiy

Il re — Soloman Howard

I NÄYTÖS

Kuninkaallinen palatsi Memfiksessä. Ylipappi Ramfis kertoo Radamekselle etiopialaisten hyökkäyksestä. Ramfis on menossa kertomaan kuninkaalle, kenet jumalat ovat valinneet sotapäälliköksi. Radames toivoo olevansa tuo valittu. Voittajana hän voi pyytää Aidaa vaimokseen. *Romanza Celeste Aida (suom. taivaallinen Aida)*. Amneris saapuu ja epäilee Radameksen tunnelatauksen olevan muutakin kuin voiton huumaa. Radames miettii, onko Amneris saanut selville hänen rakkautensa Aidaan. Aida saapuu ja Amnerisin ennakkoaavistus on vahvistettu. *terzetossa Vieni, o diletta (suom. Tule rakas ystävä)*. Egyptiläisiä on kokoontunut temppelin edustalle. Kuninkaan saavuttua lähetti tuo tiedon maaseudun hävityksestä ja pääkaupunkiin kohdistuvasta uhasta. Kuningas julistaa egyptiläisten joukkojen johtajan olevan Radames. Egyptiläiset uhoavat sotaa, ja Amneris toivoo Radameksen olevan voitokas. Papit johdattavat Radameksen Ptahin temppeliin. Aida on epätoivoinen aariassaan *Ritorna vincitor (suom. Palaa voittajana)*, koska Radames taistelee Aidan maanmiehiä vastaan, ja heitä johtaa Aidan isä Amonasro. Aidan aaria päättyy rukoukseen *Numi pietà (suom. Jumalat armahtakaa)*

2 kohtaus

Ptah'in temppelissä Ramfis, papit ja papittaret odottavat aseettomana saapuvaa Radamesta. Radamekselle annetaan juhlallisin menoin pyhitetyt aseet.

II NÄYTÖS

1 kohtaus

Amneriksen huoneistossa maurilaiset orjattaret tanssivat. Kesken juhla valmistelujen Aida saapuu. Duetto *Fu la sorte dell'armi a'tuoi funesta (suom. Sodan tulos oli kohtalokas kansallesi)*. Teeskennellen sympatiaa Amneris kertoo Radameksen kaatuneen. Aida on suunniltaan liikutuksesta. Amneris paljastaakin Radameksen elävän ja sanoo olevansa Aidan kilpailija. Aida ei paljasta salaisuuttaan mutta pyytää ymmärrystä ja anoo anteeksiantoa. Amneris komentaa Aidan olemaan läsnä kun voitokkaat egyptiläiset ja Radames saapuvat.

2 kohtaus

Kaupungin muurien ulkopuolella Theban portin luona. Kuningas istuu valtaistuimella, ja hänen vasemmalla puolellaan on Amneris. Kuoro laulaa ylistyksen ja kiitoksen Isikselle ja kuninkaalle. Sen jälkeen alkaa juhلامarssi *Gloria all'Egitto*. Kulkueen jälkeen saapuu Radames, ja Amneris kruunaa hänet voittajana. Radames saa pyytää kuninkaalta mitä tahansa. Ensiksi tuodaan etiopialaiset vangit kuninkaan eteen. Aida tunnistaa joukosta isänsä Amonasron, jota kukaan ei tunnista etiopialaisten kuninkaaksi. Amonasro vetoaa Egyptin kuninkaan laupeuteen ja anoo vapautusta. Egyptin kansa liikuttuu ja tukee Amonasron armonanomusta. Ylipappi Ramfis ja muut papit vastustavat. Radames puolestaan pyytää vankien vapauttamista. Siihen suostutaan, mutta Ramfisin ehdotuksesta kuitenkin Amonasro ja Aida jäävät panttivangeiksi. Kuningas antaa voitonpalkkiona palkkioksi Radamekselle Amneriksen käden.

III NÄYTÖS

Niilin rannalla ja lähistöllä oleva Isiksen temppeli.

Ramfis johdattaa Amneriksen temppeliin rukoilemaan Isiksen suosiota avioliitolleen. Aida on sopinut tapaavansa Radamesin. Aariassaan hän muistelee synnyinmaataan *O, patria mia, mai più ti riverdò (suom. Synnyinmaani, en näe sinua enää koskaan)*. Amonasro saapuu ensin. Duetto *Rivedrò le foreste imbalsamate (suom. Näen jälleen tuoksuvat metsät)*. Amonasro sanoo uuden sodan olevan tulossa. Aida voi saada Radameksen itselleen, jos vain saisi selville minkä solan kautta Radames johtaa egyptiläisiä. Siellä etiopialaiset järjestäisivät väijytyksen. Amonasro vetoaa Aidan isänmaanrakkauteen, mustasukkaisuuteen ja epätoivoon. Lopuksi hän hylkää tyttärensä sanomalla tämän olevan vain egyptiläisten orja. Aida murtuu ja antaa isälleen suostumuksensa. adames saapuu ja on häkeltynyt Aidan viileydestä. Radames sanoo, että toisen voiton jälkeen hän voisi pyytää kuninkaalta Aidaa vaimokseen. Aidan mielestä Amneris kostaisi nopeasti, ja sen välttämiseksi on vain yksi keino: pako Etiopiaan. Duetto *Fuggiam gli ardori inospiti (suom. Paetkaamme vihamielisestä kuumuudesta)*. Aida kysyy, mikä olisi paras pakotie. Radames sanoo sen olevan Napatan sola. Samassa Amonasro tulee esiin ja ilmoittaa olevansa Etiopian kuningas. Amneris ja Ramfis ovat kuulleet kaiken. Kahakan jälkeen Radames jättäytyy pappien vangiksi.

IV NÄYTÖS

1 kohtaus

Kuninkaallisen palatsin salissa

Amneris on yksin. *L'aborita rivale a me sfuggia (suom. Vihaamani kilpailja on paennut)*. Amneris pyytää vartijoita tuomaan Radamesin sisään. Duetto *Già i sacerdoti adunansi arbiti del tuo fato (suom. Papit ovat jo kokoontuneet tuomitsemaan sinut)*. Amneris rukoilee Radamesia puolustamaan itseään, mutta Radames kieltäytyy. Vankilassa Radames vaikenee vielä kolmasti, kun häntä syytetään.

2 kohtaus

Näyttämön yläosa on Ptah'in temppelin sisäosa ja alempi temppelin krypta. Temppelissä Amneris rukoilee, ja Radames on kuolemaantuomittuna kryptassa. Aida tulee esiin. Hän on piiloutunut kryptaan, koska haluaa kuolla Radameksen kanssa. Duetto *Morir! Sì pura e bella (suom. Kuolla, viattomana ja kauniina)*. Ylpeä kuninkaantytär Amneris rukoilee nöyrästi ja kaikella tunteella yläpuolella *Pace t'imploro (suom. Rukoilen Sinulle rauhaa)*.